

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2015 - 16

Mgr. Alena Stejskalová

školní metodik prevence

Minimální preventivní program

A) V organizaci života školy vytváříme předpoklady

1. pro uplatňování zdravého životního stylu
2. pro optimalizaci sociálně psychologického klimatu školy a minimalizaci vlivů, které by mohly ohrozit zdraví žáků

Učitelé jsou povinni:

1. soustavně sledovat vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhalovat poruchy vývoje a poskytovat rychlou a účinnou intervenci při výskytu problémů
2. důsledně plnit úkoly školního poradenství
3. rozhodovat o pracovních a režimových záležitostech, především z pohledu zdravotních a bezpečnostních potřeb žáků a v souladu s vývojovými, sociálně psychologickými a zdravotními potřebami a možnostmi žáků
4. optimalizovat vztahy mezi žáky a učiteli, výchovnými pracovníky
5. věnovat zvýšenou péči žákům handicapovaným, žákům se zdravotními a sociálními riziky a aktuálními problémy

B) Do vzdělávání žáků začleňujeme problematiku etické a právní výchovy, zdravého životního stylu ve shodě s obsahem vymezeným Standardem základního vzdělávání a schváleným vzdělávacím programem ŠVP pro ZV „Za poznáním“.

Učitelé jsou povinni:

1. důsledně realizovat vzdělávání v celé širší vzdělávací oblasti „Zdravý životní styl“
2. využívat pro vzdělávání žáků v dané oblasti ověřené efektivní metody (peer programy, aktivní sociální učení aj.)
3. vytvářet podmínky pro příznivé pracovní klima a zdravý pracovní režim žáků ve všech částech vzdělávacího procesu
4. aplikovat vhodné a dostupné formy propagace zdraví a zdravého životního stylu ve vzdělávání a režimu žáků

C) Do vzdělávání všech učitelů, vychovatelů a jiných pedagogických pracovníků a jejich doškolování zařazujeme problematiku etické a právní výchovy, zdravého životního stylu a prevence zneužívání návykových látek i dalších jevů rizikového chování.

D) Do spolupráce s rodiči žáků, obcí a jinými partnery školy začleňujeme problematiku zdravého životního stylu a ochrany žáků, včetně prevence zneužívání návykových látek a dalších jevů rizikového chování.

Učitelé jsou povinni:

1. důsledně informovat rodiče žáků o faktorech a aktivitách školy, které mají příznivý (popřípadě nepříznivý) vliv na vývoj žáků
2. zavést pravidelné vzájemné informování pedagogů a rodičů o všech problémech, které se vyskytnou u žáka (ve škole, mimo školu, v rodině) a navrhovaných opatřeních
3. spolupracovat s rodiči a dalšími výchovnými činiteli daného místa (regionu) při realizaci aktivit ovlivňujících zdraví žáků a jejich postoje ke zdraví
4. vytvářet podmínky pro praktické uplatňování poznatků, dovedností a postojů z oblasti zdravého životního stylu, které žáci získali ve výuce, v každodenním školním i domácím režimu žáků
5. pořádat osvětové akce a poradenské dny pro rodiče a navodit prostředí důvěry pro řešení obecných i osobních problémů žáků ve škole i mimo školu

E) Škola uplatňuje přiměřené represivní nástroje, bude důsledně postihovat kuřáctví, požívání alkoholu i ostatní projevy rizikového chování.

Učitelé jsou povinni:

1. důsledně kontrolovat dodržování zákona č.37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi ve znění pozdějších úprav, včetně plnění oznamovací povinnosti a seznamování s ním v rámci společenského vzdělávání oblasti etické a právní výchovy
2. důsledně potírat kuřáctví, požívání alkoholu a dalších návykových látek

3. opatření proti dostupnosti těchto látek ve škole a jejím okolí zakotvit ve školním řádu
4. spolupracovat s odděleními sociální prevence, sociálních odborů a obcí, oddělením péče o dítě, kurátory pro mládež, policií (přestupkové nebo trestní řízení)

1. Popis současného stavu:

V Základní škole pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1 je devět postupných ročníků. Celkem školu navštěvuje asi 100 žáků. Žáky na 1. i 2. stupni vyučujeme podle ŠVP ZV „Za poznáním“.

Na škole se nejčastěji potýkáme s následujícími problémy:

- kouřením
- záškoláctvím
- drobnou trestnou činností (krádeže, ničení majetku)
- slovní a fyzickou agresí mezi žáky

Při řešení těchto negativních jevů úzce spolupracujeme s PPP Trutnov, s odborem sociální péče MěÚ Trutnov a s městskou a státní policií ČR. Při zvláště problémových situacích spolupracujeme také s Probační a mediační službou (PMS) ČR se sídlem v Trutnově.

2. Zdůvodnění:

(Dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních č. j. 21291/2010-28.)

Kontinuálně pracujeme s žáky nejen rizikovými, ale komplexně se všemi během celé školní docházky. K tomu je potřeba vytvořit optimální klima ve škole, které zahrnuje vzájemnou komunikaci učitel - žák a učitel - rodič. Je bezpodmínečně nutné získat pro spolupráci rodiče žáků a ukázat jim, že škola není jejich nepřitelem a že nám jde o společné cíle – vychovat z dětí občany, kteří naleznou ve společnosti plnohodnotné

uplatnění a zapojí se bez problémů do života majoritní společnosti. Důraz je kladen na oboustranný dialog, atmosféru důvěry, oboustrannou snahu nalézt řešení z krizových situací a individuální přístup k jednotlivým žákům. Snažíme se, aby prevence byla prováděna včasné, systémově a kontinuálně, aby se zdravý životní styl stal součástí života školy.

3. Cílové skupiny prevence:

Žáci:

1. **riziková skupina** (selektivní primární prevence) – nutný individuální přístup ke každému žáku. Naším cílem je ovlivnit negativní postoje těchto žáků, snížit jejich četnost, posílit jejich schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání, seznamovat je s následky jejich jednání, napomáhat jim při hledání jiných, společensky přijatelných metod a způsobů řešení jejich problémů
2. **ostatní** (primární prevence) – cílem u této skupiny je získávání potřebných informací pro další život a posilování jejich vědomí a sebevědomí

Dospělí:

1. **pedagogové** – posilovat zapojení pedagogů do činnosti školy, jejich snahu vzdělávat se a přijímat nové informace, zvyšovat jejich právní vědomí a odbourávat komunikační bariéry
2. **rodiče** – zaměřit se na navázání kontaktů s rodiči, odstraňovat vzájemnou nedůvěru a předpojatost, získávat rodiče pro spolupráci se školou, zlepšovat informovanost rodičů o činnosti školy

4. Metody prevence:

V primární prevenci se nám osvědčilo užívání aktivních forem vyučování, prožitkových a interaktivních metod, práce ve skupinách apod. Při práci s problémovými dětmi (selektivní primární prevence) je kladen důraz na citlivý individuální přístup a na spolupráci a odpovědnost rodičů. Předpokladem pro dosažení výše uvedených cílů je zapojení maximálního počtu pedagogických

pracovníků, asistentů i nepedagogických pracovníků (nutná vzájemná komunikace!), kteří budou ochotni pracovat nad rámec svých povinností, budou se dále vzdělávat a své poznatky předávat kolegům na provozních poradách či jednáních metodických orgánů, pracovat s plným nasazením a nadále rozvíjet svoji osobnost.

Potenciál žáků chceme využít v širokém zapojení žáků do činností školy a tříd. Za důležité považujeme umístění schránky důvěry (v blízkosti nástěnky školního metodika prevence), neboť ne všichni žáci jsou schopni svěřit se veřejně se svými problémy vyučujícím. Součástí prevence zůstává i nadále osvěta formou přednášek, besed a diskusí a prevence s pomůckou – videokazety (popř. DVD) pro žáky, pedagogy a rodiče, odborná literatura a metodiky.

5. Měření efektivity programu:

Úspěšnost lze posoudit na základě opakovaného využití evaluačních mechanismů, které jsou nedílnou součástí evaluačního procesu školy, autoevaluace, zadáváním dotazníků, hodnotících anket a jejich následné vyhodnocení.

6. Zdroje prevence:

Vnitřní zdroje:

a) specifické prevence:

- v rámci školního vzdělávacího programu jednotlivých předmětů
- práce ŠD dle tematických plánů
- činnost školního metodika prevence, vých. poradce – ankety, besedy, organizace vnějších zdrojů prevence, vyhodnocování, evidence SPJ, hledání řešení
- konzultační hodiny metodika prevence, individuální práce s problémovými jedinci a jejich rodiči
- individuální přístup asistentů školy
- vzdělávání pedagogů
- třídnické hodiny, práce třídních učitelů s třídním kolektivem
- schránka důvěry

b) nespecifická prevence

- činnost kroužků
- plavecký, bruslařský a lyžařský výcvik
- projektové vyučování (např. „Týden vědy a techniky“)
- únorový dětský karneval a květnová školní akademie
- celoroční ekologický projekt (sběr papíru a elektroodpadu)
- celoroční minimální program prevence rizikového chování

7. Rámcový časový harmonogram nespecifické prevence:

- září**
- plavecký kurz (1. – 5. ročník) – do 19. 11. 2015
 - regionální exkurze (2. stupeň)
 - turistický výlet do okolí školy (1. stupeň)
 - Den prevence (2. stupeň)
 - Atletický podzimní pětiboj (2. stupeň)
 - kulturní akce – UFFO – představení Aladin – 7. – 8. ročník
 - po stopách Dnů evropského dědictví
- říjen**
- výstava SŠ regionu Krkonoše, volba povolání – 9. ročník
 - Světový den učitelů
 - drakiáda (v polské Swidnici)
 - vzdělávací exkurze – profesní orientace (ZPA Trutnov) – 9. ročník
 - návštěva Městské galerie – interaktivní výstava „Regenerace“
 - kulturní akce – UFFO – představení Zahrada – 1., 2., 4. ročník
 - projekt Zdravá výživa (2. stupeň)
 - soutěž ve sběru kaštanů – školní družina
 - návštěva tréninku trutnovských basketbalistek – 8. ročník
- listopad**
- vzdělávací exkurze - profesní orientace (SOŠ a SOU Volanovská, TU)
 - Příběhy bezpráví – videoprojekce, beseda s pamětníky – 8. a 9. ročník
 - kulturní akce – UFFO – 6., 7. ročník
 - projekt Zdravá výživa – 2. stupeň
 - návštěva tréninku trutnovských basketbalistek – 5. – 7. ročník

- prosinec** - Mikulášská besídka – žáci 6. ročníku pro 1. stupeň
- přednáška – BPA M. Svatoňovice – 8., 9. ročník
 - zeměpisná akce – Nejkrásnější objevy světa – 2. stupeň
 - Den lidských práv
 - vánoční tvořivé dílny – 1. stupeň
 - vánoční ZOO – 7. třída
 - Vánoční akademie v Národním domě v Trutnově
 - vánoční posezení ve třídách – 1. i 2. stupeň
- leden** - lyžařský výcvik – 6. a 7. ročník
- návštěva Úřadu práce v Trutnově – IPS – 9. ročník
 - bruslařský kurz – 6. ročník
 - exkurze – profesní orientace – SPŠ v Trutnově – 9. ročník
 - kulturní akce – UFFO Trutnov– 7. - 9. ročník
 - předání pololetního vysvědčení
 - tradice a zvyky v anglicky mluvících zemích
 - zájezd do Prahy – muzikál Králové Avalonu
- únor** - soutěž „O nejhezčího sněhuláka“
- dětský karneval – 1. stupeň
 - sportovní soutěže v obratnosti
 - exkurze (Kasper) – technicky zaměřené profese
- březen** - akce ke Dni knihy – „Kniha mého srdce“
- pěvecká a recitační soutěž
- duben** - beseda – Městská policie Trutnov – 1. a 2. stupeň
- akce ke Dni Země
 - akce k 30. dubnu – „Čarodějnice“
- květen** - exkurze – Pivovar Krakonoš
- kulturní exkurze do Hradce Králové
 - Planetárium v Hradci Králové

- červen** - „Dětský den“
- zeměpisná přednáška „Afrika – kolébka lidstva“
 - třídní výlety
 - olympiáda trutnovských škol
 - školní exkurze „Quest“ – 7. třída
 - školní atletické závody (1., 2. stupeň)

Na 1. stupni celoročně čerpáno z projektu „**Normální je nekouřit**“ (včleněno do ŠVP).

Program prevence rizikového chování

Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1

školní rok 2015/2016

školní metodik prevence: Mgr. Alena Stejskalová

Úkoly pro preventistu:

- 1) seznámit s programem vedení školy
- 2) připravit plán aktivit pro žáky a rodiče
- 3) spolupracovat s třídními učiteli a vedením školy (konzultace problémů, zapůjčování knih, videokazet, DVD, propagačních materiálů pro děti a rodiče)
- 4) metodicky vést celoškolské akce
- 5) zajišťovat besedy pro žáky s odborníky
- 6) navázat na již fungující spolupráci s ostatními odborníky
- 7) zajistit nové kontakty
- 8) doplňovat knihovnu prevence, videotéku a propagační materiál pro potřebu preventisty, pedagogy, žáky školy a jejich rodiče

Úkoly pro třídní učitele:

- 1) na třídní nástěnce vymezit místo pro potřeby prevence
- 2) v každém měsíci se věnovat při vhodné příležitosti (tříd. hod., Ov, Pv atd.) hlavnímu programu měsíce formou přímé práce s dětmi – pohovory, dotazníky, hry na dané téma aj.). Podklady dodá preventista.
- 3) konzultovat vzniklé problémy s preventistou, společné hledání řešení

Formy spolupráce s rodiči:

- 1. aktivní** – přímá účast na akcích, školní akce pro rodiče, besedy, účast školního metodika prevence na třídních schůzkách atd.
- 2. pasivní** - písemná sdělení rodičům, informační letáky

Prevence:

1. Nespecifická – aktivity, pomáhající snižovat riziko vzniku a rozvoje jakýchkoliv nežádoucích forem chování - zájmové kroužky, sportovní aktivity, programy pro zlepšení životního stylu apod.

2. Specifická – specifické programy, které jsou zaměřené na určitý problém

Cílové skupiny:

1. Primární – žáci školy

2. Sekundární – pedagogové a rodiče

Hlavní cíle školy:

- Vychovat z žáků slušné lidi, kteří najdou správný směr ve svém životě.
- Nabídnout žákům různé formy trávení volného času a tím omezit časový prostor, který věnují nežádoucím činnostem a styku s osobami, jež na ně mají špatný vliv.
- Přesvědčit žáky, že normální je nekouřit, neopíjet se, nebrat drogy, chovat se k sobě slušně a navzájem si pomáhat.
- Naučit žáky slušně se vyjadřovat a správně řešit problém slušnou diskusí.
- Zapojit do veškerých aktivit všechny žáky.
- Přesvědčit žáky, že podvádění, lhaní a krádeže jsou špatné a ubližují nejen okolí, ale i jim samotným.
- Nebát se říci pravdu.

Dlouhodobé cíle	Střednědobé cíle	Krátkodobé cíle
<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení komunikace a zkvalitnění vztahů mezi žáky ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> • zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem 	<ul style="list-style-type: none"> • systematická práce s třídním kolektivem • okamžitá řešení konfliktních situací • stanovení přesných pravidel života ve třídě a sankcí při jejich nedodržování • jednotnost postupů všech třídních učitelů
<ul style="list-style-type: none"> • výchova žáků se zdravým sebevědomím a správnou orientací v realitě 	<ul style="list-style-type: none"> • výzdoba školy a okolí • využívání grantových projektů • školní soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> • zapojení žáků do výzdoby školy • sepsání grantových projektů • účast v různých olympiádách a školních soutěžích
<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení postojů a zvýšení zájmu pedagogických pracovníků o problematiku prevence SPJ 	<ul style="list-style-type: none"> • působení na ty, kdo prevenci nepovažují za prioritní • zajištění informovanosti o nových poznatcích v primární a sekundární prevenci 	<ul style="list-style-type: none"> • práce preventisty • proškolení v rámci pedagogických a provozních porad, schůzek MO a společné práci při tvorbě ŠVP
<p>rozvoj spolupráce s rodiči</p>	<ul style="list-style-type: none"> • navázat v širší míře kontakt a účinnou spolupráci s rodiči žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • konzultační hodiny pro rodiče a žáky • přítomnost rodičů při vyučování • dny otevřených dveří • třídní schůzky a setkávání s rodiči

		<ul style="list-style-type: none"> • nabídka přednášek pro rodiče • společné akce pro žáky a rodiče • zlepšení informovanosti rodičů • prezentace práce žáků při školních besídkách a akademiích
změna klimatu ve škole	<ul style="list-style-type: none"> • zkvalitnění vztahů mezi pedagogickými pracovníky • zlepšení vztahů mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky • zlepšení pracovních podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelné společné akce • další vzdělávání • společné kulturní a sportovní akce • průběžné investice do pracovního prostředí